
Samfunds litteratur

Kapitel 7: Workshopledelse og facilitering

Idéer til, hvordan du kan facilitere ved hjælp af materialer

Du kan bruge en lang række hjælpemidler til at strukturere og understøtte deltagelse i workshoppen, fx:

- læringspil
- dilemmakort
- casebeskrivelser
- arbejdsark
- tegne- og skriveredskaber
- LEGO

Du kan bruge eksisterende materiale, eller du kan selv udvikle dit eget materiale til facilitering ud fra din viden om workshoppens emne og deltagernes erfaringsverden. Her kommer nogle eksempler:

Eksempel 1: Brætspil til dialog om strategi

Et konsulenthus skulle facilitere dialog og refleksion mellem medarbejdere og ledere i en organisation på tværs af afdelinger med fokus på samarbejde, interesser og strategi. Desuden ønskede opdragsgiveren, at workshoppen gav medarbejderne lejlighed til at formulere, hvordan de "lever" organisationens strategi i deres daglige arbejdsgange. Til det formål skabte konsulenthuset et skræddersyet brætspil, hvor deltagerne i hold bevægede sig rundt på en spilleplade og diskuterer spørgsmål relateret til organisationen og dens strategi.

Eksempel 2: Brainstorm med datakort

En projektgruppe skulle udlede indsigter af en større interviewundersøgelse om de udfordringer, mødre oplever under deres barselsorlov. Forud for workshoppen var datamaterialet blev grovsorteret, og der var blevet fremstillet ca. 75 kort med datauddrag. Nogle kort rummede interviewcitater, andre nøgleord. Disse kort dannede afsæt for workshoppen. Deltagerne blev bedt om at besvare forskellige spørgsmål ved hjælp af kortene, fx "Hvad er det vigtigt at tage fat på for at skabe en bedre barsel set fra et familieperspektiv?" Desuden fik deltagerne udleveret blanke kort og tusser, så de selv kunne lave nye kort om med deres egne barselserfaringer og på den måde bidrage til datamaterialet.

Eksempel 3: Tekstproduktion med virtuelt øvelsesmodul

En gruppe specialestuderende skulle i gang med deres projekter på en onlineworkshop. For at komme i gang med at skrive og lære en effektiv skrivemetode at kende, blev et virtuelt øvelsesmodul inddraget. Modulet lå på en universitetshjemmeside og var frit tilgængeligt for alle. Arbejdet med øvelsesmodulet var individuelt, men indgik i en større sammenhæng, hvor deltagerne diskuterede deres projekter og skrivevaner med hinanden.

Gode råd om at facilitere med materialer

- Der kan være flere fordele ved at inddrage faciliterende materialer i en workshop. Når deltagerne sammen skal interagere med fx et spil eller et fysisk objekt, kan der opstå et fælles fokus, nærvær og engagement. Regelbundne fremgangsmåder, der fx indeholder turtagning eller rolleskift bringer deltagerne sammen på lige fod og sikrer, at alle kommer på banen.
- Som facilitator bliver du ikke overflødiggjort af faciliterende materialer, men du får en anden funktion. Du skal introducere og motivere det valgte materiale, og ikke mindst forklare, hvad formålet er. Undervejs skal du være til rådighed for at kunne afklare evt. tvivlsspørgsmål, og du er ansvarlig for at samle op på aktiviteten.
- Hvis du overvejer at bruge eller udvikle faciliterende materialer til din workshop, så tag udgangspunkt i, hvad målet er med aktiviteten, og hvordan materialet kan understøtte målet. Faciliterende materialer kan ikke noget i sig selv, ligegyldigt hvor spændende eller populære de er. Hvis de ikke tjener et relevant formål, så vil de blot være et forstyrrende element.
- Test altid de faciliterende materialer grundigt på forhånd. Det kan evt. være sammen med kollegaer eller venner. Så har du mulighed for at forberede dig på deltageres spørgsmål og tilpasse instrukser/materialet inden workshoppen. Husk, at der er meget lidt, der "giver sig selv", når man sætter deltagere i uvante situationer hvor de skal udføre handlinger.
- Hvis du vælger at arbejde med faciliterende materialer, kan det være en god ide at evaluere specifikt på dette element i workshoppen. Det vil give dig vigtig viden om, hvordan du kan udvikle og tilpasse både materialet og aktiviteten fremover.